

Rodina dítěte
s postižením/jinakostí
Sourozenci

Východiska

- významnou oporou je vlastní rodina, emocionální podpora
- Postižení jako výzva, která vyžaduje změny v provozu rodiny/páru
- závažná choroba může sloužit k posílení nebo k rozpadu rodinné soudržnosti
- péče a kontakt s nemocným jsou velmi náročné a vyčerpávající

Rodina s dítětem s postižením II

- postižení dítěte představuje závažnou (zatěžkávající) zkoušku vztahů - od počátečních fází po dlouhodobou péči
- individuální situace uvnitř rodiny - vztahy, sociální kontakty, úroveň péče, ekonomická situace
- samy rodiny a pečující osoby si mnohdy stěžují na nedostatek individuálního přístupu k nim - „obecnou šablonu“ pracovníků pomáhajících profesí

Rodina s dítětem s postižením II

- Zásadní jsou vztahy rodičů k dítěti, rodičů mezi sebou a vztahy k širší rodině
- od hyperprotektivity k osamostatňování – výzva vzdělávání, dospělost a separace mladého dospělého
- statisticky je více pečující osobou matka, otec má na starosti zejména ekonomické zajištění rodiny
- Rizika izolace pečující osoby a „odcizení“ rodičovského páru – vypadávají další role členů rodiny
- Pestrá reakcí rodiny, resp. členů - „stáhnutí“ do sebe a soustředí se na vlastní život x rodiny pokračují v bohatém společenském životě - situace se v čase mění – nové výzvy

Fáze vyrovnání se s postižením dítěte (model Kubler Ross)

fáze šoku a popření – může jí předcházet fáze nejistoty, kdy tuší, že něco není v pořádku, ale není to pojmenováno

fáze bezmocnosti – nevědí, co mají dělat, kde hledat pomoc. Objevují se také pocity viny (obviňování rodičů, lékařů...)

fáze postupného vyrovnávání a adaptace – zajímají se o podstatu postižení, prognózu; objevuje se úzkost, deprese, strach, hněv

fáze smlouvání – je přechodným obdobím, rodiče akceptují postižení, ale mají tendenci získat alespoň malé zlepšení, když už není možné, aby se zcela uzdravilo

fáze realistického postoje – rodiče začnou dítě brát takové jaké je – ano? Z hlediska časového trvá dlouho, než se do této fáze dostanou, často se tak ani nestane

Sourozenci

- Narození postiženého dítěte je zátěžovou situací také pro zdravé sourozence
- pocity osobní nejistoty až méněcennost (např. se cítí vinen, že je zdravý)
- možné polohy - spektrum
 - rodina se plně věnuje postiženému dítěti a odhlíží od potřeb zdravého sourozence, dítě vnímá, že rodiče postiženému dítěti mnohé odpustí, rodiče zapojují do péče o sourozence – může překračovat jeho osobní zralost, utváření si ambivalentní vztah k postiženému sourozenci
 - V centru pozornosti je zdravé dítě, odhlíží se od postiženého dítěte – tím může docházet zbytečně k většímu narušení vývoje, zdravé dítě dostává roli zachránce rodiny, jsou na něj kladeny vysoké nároky, je neurotizováno

Ukázky z knihy: Havelka, D., Bartošová, K. (2019). Speciální sourozenci. Portál.

- https://obchod.portal.cz/pedagogika/specialni-sourozenci/?gad_source=1&gclid=CjwKCAjw17qvBhBrEiwA1rU9w801jH-6Ups3n-6lFNoHaC-J0bxrmw3z7YXHevqkT8iIIVtYdhUUKBoCgbkQAvD_BwE#u kazky

„Kdo se postará, až
my tu nebudeme...?“

- Výzvy pro dospělost a separaci
- Výzva pro stáří a smrt rodičů
- Výzva pro sourozence

